

1. Naleziště fosilií z mamuta
2. Naleziště hraničního kamene
3. Současné umístění hraničního kamene
4. Výskyt loubince popínaveho
5. Hnízdiště břehulí říčních
6. Mrtvé rameno Odry
7. Protržený meandr
8. Výskyt česneku medvědího

Myslivecký posed

Projekty přeshraniční spolupráce

Společně s polskými partnery Krzyżanowicemi a Gorzycemi připravuje město Bohumín hned tři projekty přeshraniční spolupráce. Prvním je napojení historické části Starého Bohumína na obec Chalupki. Smyslem tohoto projektu je obnovení historické dopravní cesty mezi Českem a Polskem. Druhý projekt, nazvaný Červen – měsíc přátelství na soutoku Odry s Olší, chce zpřístupnit Odru a Olši pro vodácký sport. Propagace rekreačního vodáctví a hraničních meandrů Odry nad soutokem Odry s Olší bude pomáhat sblížení obyvatel na hraničních řekách Olši a Odře. A třetím projektem, s mottem Máme k sobě blíže, je vybudování lávky pro pěší a cyklisty přes řeku Olši. Měštům jde o faktické sblížení lidí z Gorzyc a Bohumína. Aby k sobě zdejší lidé měli blíže, hodlají města vybudovat přes hraniční řeku Olši lávku.

Projekty spolupráce mezinárodní

Wspólnie z polskimi partnerami - Krzyżanowicami i Gorzycami, przygotowuje miasto Bogumín już trzy projekty współpracy trans granicznej. Pierwszy projekt to połączenie historycznej części Starego Bogumina z gminą Chalupki. Celem tego projektu jest odnowa historycznego traktu – drogi, między Czechami a Polską. Drugi projekt nazwany "Czerwiec - miesiąc przyjaźni na spływie Odry i Olzy", chce obie rzeki udostępnić dla sportów wodnych, a konkretnie spływów kajakowych. Popularyzacja spływów kajakowych i granicznych meandrów Odry przy ujściu Olzy do Odry, będzie pomagać w zbliżeniu mieszkańców okolic granicznych rzek. Trzeci projekt pt. "Mamy do siebie bliżej" ma za cel zbudowanie kładki dla pieszych i rowerzystów przez rzekę Olzę. Miasta w ten sposób chcą faktycznie zbliżyć do siebie mieszkańców Gorzyc i Bogumina, aby miejscowi ludzie mieli do siebie bliżej, planują miasta zbudować przez graniczną Olzę most.

Vodáci na Odře / Kajakarce nad Odrou

Vizualizace lávky přes Olši / Wizualizacja kładki

Kontakt:
Město Bohumín, Masarykova 158
tel.: +420 596 092 111, 737 596 092, 732 596 092
e-mail: info@mubo.cz • www.mesto-bohumin.cz

Občanské sdružení Hraniční meandry Odry, Sokolovská 90, Starý Bohumín (ZŠ)
tel.: +420 608 766 556
e-mail: hran.meandry@seznam.cz • www.meandryodry.wz.cz

Gmina Krzyżanowice, ul. Główna 5, 47-450 Krzyżanowice
tel.: +48 (32) 419 40 50, 419 40 51, 419 42 13
e-mail: ug@krzyzanowice.pl • www.krzyzanowice.pl

Gmina Gorzyce, ul. Kościelna 15, 44-350 Gorzyce
tel.: +48 (32) 45 13 056 • e-mail: gorzyce@gorzyce.pl • www.gorzyce.pl

Vydal Městský úřad Bohumín v roce 2009.
Foto: Jiří Šuhaj, Jiří Spáčil, Nikola Liberová, Libor Křišica • Realizace: AHA TRADING, s.r.o.

dla turystów, z treścią propagującą obszar chroniony, jego ciekawostki i wyjątkową faunę i florę. Informującą i uczącą ochrony środowiska przyrodniczego.

Wszyscy turyści odwiedzający meandry mieliby wiedzieć, że są tu tylko chwilowymi gośćmi. Dlatego chcemy dać kilka ogólnych rad jak zachowywać się i poruszać w tutejszej przyrodzie. Przy spływie granicznych meandrów na łodzi czy kajaku ważne aby zachowywać się jak najciszej, aby nie płoszyć gnieźdzących ptaków. Nie wolno wyrzucać tutaj żadnych śmieci. Z powodu ochrony przyrody nie wolno tu stawiać namiotów, obozów, palić ognisk, zakładać wysypisk.

Typowe dla meandrów są piaskowe nanosy i żwirowe ławice. Właśnie na nich pojawiają się rzadkie gatunki fauny. Gniazda sieweczki rzecznej i brodzieca piskliwego wyglądają jak dziury w drobnym żwirze, jajka i pisklęta są tak doskonale zamaskowane. Dlatego jest ważne aby nikt, głównie wiosną, niepotrzebnie nie chodził po żwirowych ławicach, i nie zniszczył w ten sposób gniazd lub nie zagroził pisklętom. Miejsca z drobnym piaskiem są natomiast ważne dla rozmnażającego się pająka wymyka szarawego, wyjątkowego gatunku na skalę całego kraju. W meandrach Odry, przy przerywanym meandrze, znajduje się jedyne miejsce gdzie występuje wymyk. Na tym wyjątkowym miejscu w czasie wegetacji nie powinno się organizować grupowego sprzątania, przyniosło by to więcej szkody niż pozytywnych efektów. Na ten piaskowo-żwirowy cypel, wstęp powinien być ograniczony. Również ścieżka przyrodniczo edukacyjna ten fragment obszaru chronionego ominie.

Większość pieszych czy wodnych turystów lub rybaków jest jednocześnie miłośnikami przyrody, więc regulamin ochrony meandrów respektują i zachowują się poprawnie. Zamiast zakazów dlatego raczej prosimy wszystkich miłośników przyrody, aby w dolinie Odry i Olzy zachowywali się z szacunkiem dla przyrody. W ten sposób naturalne piękno krajobrazu lasów łęgowych będzie mogło przetrwać i cieszyć dalsze pokolenia turystów.

Prostor pro řeku

Pro potřeby současné ochrany mezinárodního chráněného území meandrů řeky Odry a sladění ekonomických a přírodních zájmů zpracoval Světový fond ochrany přírody (WWF) koncepci s názvem „Prostor pro řeku“. Tato koncepce byla inspirována příkladem z Francie, kde se pod názvem „Espace de liberté“ respektují dvě zásady – zabránit zpevnění břehů a zamezit těžbě šterků z koryta řeky a zaplavovaných území. Cílem této koncepce je poskytnout řece dostatek prostoru pro zachování důležitých přírodních korytotvorných procesů a současně zachovat stávající infrastrukturalní vybavenost a hospodaření na pozemcích.

Pro ochranu a péči o území vzniklo také občanské sdružení se stejným názvem Hraniční meandry Odry, které úzce spolupracuje se státní správou, samosprávou, odbornými organizacemi a institucemi, vlastníky pozemků, školami i širokou veřejností. Tato spolupráce má i přeshraniční dosah, a to konkrétně se zeměmi, jimiž řeka Odra protéká.

Przestrzeń dla rzeki

Dla potrzeb teraźniejszej ochrony między-narodowego obszaru chronionego meandrów rzeki Odry i uregulowania ekonomicznych i przyrodniczych celów, powstał projekt „Przestrzeń dla rzeki“. Projekt ten powstał dzięki pracy Światowego funduszu ochrony przyrody (WWF). Koncepcja powstała we Francji pod nazwą „Espace de Liberté“. Koncepcja ta respektuje dwie zasady – zapobiegając regulacji i upewnieniu brzegów i ograniczając wydobycie żwiru z koryta rzeki i terenów zalewowych. Celem tej koncepcji jest oddanie rzecze dostatecznej przestrzeni dla zachowania ważnych przyrodniczo procesów koryto-twórczych z jednoczesnym zachowaniem istniejącej infrastruktury, przy uniknięciu strat właścicieli prywatnych gruntów nadrzecznych, dla ochrony i opieki nad tym obszarem.

Powstało stowarzyszenie obywatelskie pod tą samą nazwą: Graniczne meandry Odry, które współpracuje z urzędami, organizacjami i instytucjami ochrony przyrody, właścicielami gruntów školami itd. Współpraca ta sięga również przez granice państwowe a konkretnie do krajów przez które płynie rzeka Odra, czyli do Polski i Niemiec.

Doporučení pro návštěvníky meandrů

Hlavním důvodem ochrany přírodní památky Hraniční meandry Odry je zachovalý segment řeky Odry s unikátními korytotvornými procesy. Obdobné úseky řek stejného průtoku jsou ve střední Evropě již vzácné. Pro uchování přírody v co nejlepším stavu byl vypracován plán péče pro období 2006–2017, kde dochází k regulaci některé lidské činnosti. Město Bohumín chce oblast meandrů využít pro sportovní-rekreační činnost. Řeky Odry a Olše by se měly stát součástí mezinárodní vodácké trasy. Kromě toho plánuje občanské sdružení Hraniční meandry Odry vybudovat naučnou stezku, která by měla seznámit návštěvníky s přírodními zajímavostmi a vést je k ochraně přírody.

Všichni návštěvníci meandrů by si měli uvědomit, že jsou zde jen dočasnými hosty. Doporučujeme proto jen několik obecných zásad pro pohyb v přírodě. Při projíždění hraničních meandrů na lodi je důležité chovat se pokud možno tiše, protože hluk zbytečně plaší hnízdící ptáky. Samozřejmě by rovněž mělo být, že nebudeme volně vyhazovat nejrůznější odpady. Z hlediska ochrany přírody není v meandrech pochopitelně dovoleno táboření.

Specifickou zvláštností meandrů jsou náplavy a šterkové lavice. Právě na nich se vyskytují nejzajímavější druhy fauny. Hnízda kulíků říčních a pisků obecných jsou prosté důlky v jemném šterku a vajíčka i mláďata jsou dokonale maskována. Proto je velmi žádoucí, aby se nikdo, hlavně na jaře, zbytečně nepročázel na naplavených plochách a nechtěně tak ničil snůšky nebo mláďata. Místa s jemným pískem jsou zase důležitá pro rozmnožování pavouků slídků břehových, raritního druhu v rámci celé České republiky. V meandrech Odry se jejich jediná lokalita nalézá u protrženého meandru – na tomto nejcennějším území by se během vegetačního období neměly konat hromadné úklidové akce, protože přinášejí více škod než užitek. K tomuto písečnému přesypu by rovněž neměla směřovat odbočka naučné stezky.

Většina vodáků, turistů a rybářů má k přírodě kladný vztah a ochranařská doporučení respektují. Místo zakazů proto spíše obdivovatele přírody nabádáme, abychom se chovali v nivě řek Odry a Olše ohleduplně a z krásy zachovalé lužní krajiny se tak mohli radovat i další generace.

Rady dla turystów odwiedzających meandry

Najważniejszym powodem ochrony obszaru chronionego Graniczne meandry Odry jest naturalny zachowany odcinek rzeki Odry z unikatowymi procesami korytotwórczymi. Podobne odcinki rzek w środkowej Europie są już bardzo rzadkie. Dla zachowania przyrody w jak najlepszym stanie powstał plan ochrony na okres 2006–2017, w którym są uregulowane warunki działalności człowieka na tym obszarze. Miasto Bogumín chce teren meandrów wykorzystywać sportowo i rekreacyjnie. Rzeki Odry i Olza staną się częścią między-narodowej trasy sportów wodnych – kajakowych. Stowarzyszenie obywatelskie Graniczne meandry Odry z Bogumina poza tym planuje wybudowanie ścieżki krajoznawczo-przyrodniczej z informacjami

Slídká břehovy / Wymyk szarawy

Hnízdo kulíka říčního / Gniazdo sieweczki rzecznej

Hraniční meandry řeky Odry v Bohumině

Hraniční meandry Odry existují již staletí, ale upozornily na sebe až v souvislosti s ničivou povodní v roce 1997, kdy se prorhl jeden z meandrů. Povinností správce toku bylo protřazené koryto opravit a u této příležitosti se vyhodnocoval i ekologický stav, který naznačil výjimečnost území. Dokázal se to však podařit až díky úzké spolupráci se Světovým fondem na ochranu přírody (WWF). Podrobné průzkumy jednoznačně prokázaly, že území má výjimečnou krajinářskou hodnotu, pestrá přírodní stanoviště umožňují výskyt řady vzácných a ohrožených rostlinných i živočišných druhů a navíc je přírodním unikátem z hlediska přírodní říční dynamiky. Území bylo proto zařazeno do evropské soustavy Natura 2000 jako evropsky významná lokalita, a to nejen na české straně, ale také v sousedním Polsku.

Přírodní památka Hraniční meandry řeky Odry se v Bohumině na Karvinsku otevřela v květnu roku 2007. Několikakilometrový úsek řeky Odry od hraničního přechodu ve Starém Bohumině až po bohuminskou část Kopytov, k soutoku Odry s Olší, vyhlásil Moravskoslezský kraj za chráněné území. Oblast má rozlohu přes 126 hektarů a představuje ojedinělý přírodní fenomén, který už na evropských tocích téměř není. Na celém úseku podél toku Odry mezi Bohuminem a jeho místní částí Kopytov si řeka zachovala přirozenou dynamiku korytotvorných procesů. Projevuje se tvorbou mnoha šterkových náplavů a lavic, odstavených částí meandrů, z nichž pak vznikají slepá ramena a tůně. Řeka tedy svým způsobem stále mírně mění státní hranici.

Meandrující Odra se postarala už o nejedno překvapení. Čas od času vyplaví Odra stoličku nebo obratel mamuta, kteří se před tisíci lety zřejmě procházeli jejím korytem. V roce 2004 byl navíc v její blízkosti v místní části Kopytov objeven hraniční kámen z doby Marie Terezie. Území pravého břehu řeky Odry s Kališovými jezery a mokřady slepých ramen od severního okraje Starého Bohumína po soutok Odry a Olše jsou jedinečně nejen svou významnou faunou, ale také flórou.

Graniczne meandry rzeki Odry w Boguminie

Graniczne meandry Odry istnieją już od wieków, ale zwróciły na siebie uwagę dopiero w związku z katastrofalną powodzią w 1997 roku, kiedy to przerwał się jeden z meandrów. Obowiązkiem instytucji odpowiedzialnych za stan koryta, stała się naprawa przerwanego, uszkodzonego koryta. Przy tej okazji został również oceniony ekologiczny stan terenu. Zwrócono uwagę na jego wyjątkowy charakter. Jednak udowodnić jego wyjątkowość udało się dopiero dzięki wąskiej współpracy z Światowym Funduszem Ochrony Przyrody (WWF). Dokładniejsze badania jednoznacznie udowodniły, że obszar ma wyjątkową wartość krajobrazową. Bogate i różnorodne stanowiska przyrodnicze umożliwiają występowanie wielu unikatowych i zagrożonych form fauny i flory. Poza tym obszar jest wyjątkowy przez zachowanie naturalnej dynamiki koryta-twórczej rzeki. Obszar meandrów został objęty ochroną i jest częścią europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000, jako europejski unikatowy teren nie tylko na stronie czeskiej ale również w sąsiedniej Polsce.

Obszar przyrody chronionej Graniczne meandry Odry w Boguminie w powiecie Karwińskim, został oficjalnie otwarty w maju 2007 roku. Kilku-kilometrowy odcinek rzeki Odry od przejścia granicznego w Starym Boguminie do dzielnicy Bogumina Kopytowa, do spływu Odry i Olzy, województwo morawsko-sląskie (MSK), ogłosiło obszarem przyrody chronionej Graniczne meandry Odry. Obszar o powierzchni ponad 126 hektarów, jest wyjątkowym przyrodniczym fenomenem, który w europejskich rzekach dziś praktycznie już nie występuje. Na całym odcinku wzdłuż koryta Odry, między Boguminem i Kopytovem rzeka zachowała naturalną dynamikę procesów koryta-twórczych. Tworzą się tutaj lawice piaskowe i żwirowe, zatoki, ślepe koryta, powstają nowe odcinki meandra, inne zmieniają się w starorzecza, jeziora czy oczka wodne. Rzeka w naturalny sposób zmienia swój bieg i przy okazji również lekko zmienia przebieg granicy państwowej.

Meandrująca rzeka zrobiła nam już wiele niespodzianek. Od czasu do czasu rzeka wyda ząb trzonowy lub krąg z kęgosłupa mamutów, którzy przed tysiącami lat prawdopodobnie wędrowali jej korytem. W 2004 roku był odnaleziony w pobliżu Odry w Kopytowie kamień graniczny z czasów cesarzówny Marii Teresy. Teren prawego brzegu rzeki Odry z jeziorami Mały i Wielki Kaliszak, mokradłami ślepych ramion rzeki, od północnego brzegu Staro Bogumina po spływ Odry i Olzy jest wyjątkowy swą fauną i florą.

Fauna

Milovníci přírody si procházkou po březích Odry určitě přijdou na své. Jediněčná zákoutí hraničních meandrů jsou totiž domovem pro mnoho živočichů a rostlin. Roste zde ojedinělá flóra - vyskytuje se zde 7 rostlinných stanovišť typických pro zaplavovaná území. Vazba některých druhů na zdejší ekosystémy je unikátní nejen v rámci celorepublikovém, ale i celoevropském. Toto bohatství poskytuje příznivé podmínky pro existenci a rozmnožování mnoha druhů živočichů. V oblasti kolem meandrů žije 40 druhů savců, mezi nimi i několik chráněných a vzácných druhů. K chráněným druhům patří kolonie **bobra evropského**. Bobr je aktivní zejména za soumraku a v noci, proto je obtížné ho spatřit. Běžně lze však najít stopy po jeho činnosti v podobě bobřích „hoblin“ a bobřích okusů. Zabloudíme-li do nepřístupných oblastí meandrů, můžeme narazit i na bobří hráze. Vyskytuje se tu i **vydra říční**.

Hraniční meandry Odry jsou součástí jedné z nejvýznamnějších ptačích oblastí v České republice Heřmanský stav – Stružka. Ornitologové zde zaznamenali na 188 druhů ptáků, mnozí se zde rozmnožují, a 60 druhů zde dokonce hnízdí. Mezi nejatraktivnější patří jeden z nejkrásnější zbarvených ptáků, kterým je **ledňáček říční**. Svě hnízdo si tyto ptáci staví ve strmých březích řek. Stejný způsob hnízdění mají i **břehule říční**. Ta však pro svá hnízda využívá písčité svahy řek, kde si hloubí chodby dlouhé půl metru. Na březích řek a ostrůvcích v toku se vyskytuje **kuřík říční** a **pisík obecný**. Pro Českou republiku je tato lokalita výjimečná s ohledem na stálé hnízdění **morčáka velkého**. V meandrech se vyskytují také 4 druhy ohrožených dravců. Je to **orel mořský**, **včelojed lesní**, **jestřáb lesní** a **pochop rákosní**.

Z chráněných plazů zde najdeme **ještěrku obecnou** a **užovku obojkovou**. Obě mají zajímavý způsob ochrany. Ještěrka v místě ohrožení ponechá ocas, který jí po nějaké době doroste, a užovka předstírá, že je mrtvá a vypustí přitom páchnoucí tekutinu, která má znechutit případné útočníka. Do kategorie obojživelníků zahrnujeme i **čolka obecného** a **čolka velkého**, **kuňku žlutobřichou**, **kuňku obecnou**, **ropuchu obecnou**, **ropuchu zelenou**, **skokana skřehotavého** a **zeleného a rosníčku zelenou**. Ta je zvláště zajímavá schopností měnit své zbarvení podle teploty, vlhkosti, osvětlení a jiných vnitřních činitelů, jako jsou například bolest nebo hlad. Může volit barvu žlutou, šedou, olivovou, hnědou nebo až černou.

V současné době žije ve vodách Odry a Olše 31 druhů ryb. K vrcholným rybářským zážitkům lze zařadit ulovení místních dravých ryb: sumců, štik, candátů,

okounů a bolenů. Můžeme zde ale nalézt i takové vzácnosti, jakými jsou **hořavka duhová**, **pisíkoř pruhovaný**, **střevle potochní** nebo **jelec jesen**.

Z chráněných bezobratlých patří mezi nejcennější raritu mohutný pavouk **slídiák břehový**. Tento pavouk metká síť jako většina ostatních druhů, ale loví kořist během potulek po náplavech zbavených vegetace. Pavouků zde bylo nalezeno celkem 62 druhů. Velice vzácný je brook **lesák rumělkový** a **páchník hnědý**, kteří žijí především ve starých doupných a ztrouchnivělých stromech. Mezi vzácné brouky patří také **střevlíci**. Lužní mokřady poskytují domov také 28 druhům vážek s řadou vzácných druhů, mezi které patří **vážka jižní** a tři druhy **klínatek**: vidlita, rohatá a žlutonohá. V jejich okolí žije 41 druhů denních motýlů včetně velkých a pestře zbarvených druhů – **otakárka fenyklového**, **bělopáska topolového**, **batolce duhového** a **batolce červeného**. Létá tu rovněž tzv. naturový druh **ohniváček černočárny**. Objevil se zde i největší evropský motýl **martináč hrušňový**, jehož rozpětí křídel může být až 15 centimetrů.

Fauna

*Milovníci přírody przy spacerach po brzegach Odry na pewno będą zadowoleni. Wyjątkowe zacisza granicznych meandrów są środowiskiem naturalnym wielu gatunków zwierząt i roślin. Rośnie tutaj specyficzna flora. Istnieje tu 7 roślinnych siedlisk, ekosystemów typowych dla terenów zalewowych. Wśród niektórych gatunków z tutejszym ekosystemem jest unikatowa nie tylko w porównaniu z krajowymi ale też europejskimi standardami. Bogactwo tutejszego ekosystemu umożliwiło wytworzenie doskonałych warunków dla istnienia i rozmnażania wielu organizmów. Na terenie meandrów żyje około 40 gatunków ssaków, w tym kilka rzadkich i chronionych. Między chronione gatunki możemy zaliczyć dużą kolonię **bobra europejskiego**. Bobr jest aktywny głównie w nocy i o zmierzchu, dlatego nietawo go spotkać. Jednak często możemy zobaczyć ślady jego działalności, ogryzione drzewa i świeże wióry. Jeśli zablądźmy w odległe kąty meandrów, możemy trafić na żeremia, tawy, zbudowane przez bobry. Występuje tu również wydra rzeczna.*

*Graniczne meandry Odry są częścią jednego z najważniejszych ptasich rejonów w Republice Czeskiej „Heřmanský stav-Stružka.” Ornitolodzy rejestrują na tych terenach 188 gatunków ptaków, wiele z nich się tu rozmnaża, a 60 gatunków tu gnieździ. Między najciekawszymi gatunkami ptaków jest **zimorodek**. Gniazda*

*zimorodek buduje w stromych brzegach rzeki, w norach. Podobny sposób budowy gniazd ma też inny ptak **brzegówka**, która w piaszkowych, stromych brzegach rzeki buduje **półtora metrowe korytarze**. Na brzegach rzeki i na wysepkach pojawia się też **sieweczka rzeczna** oraz **kuliczek piskliwy**. Ze względu na stałe gnieźdzenie kolejnego rzadkiego ptaka – **nurogesi**, teren ten jest wyjątkowy dla Republiki Czeskiej. W meandrach występują również 4 gatunki zagrożonych ptaków: **bielik**, **orlík krzykawy**, **trmielojad** i **blotniak stawowy**.*

*Z gadów i płazów chronionych spotykamy tutaj **jaszczurkę zwinłą** oraz **zaskronca wyciecznego**. Gady te mają ciekawy sposób obrony. Jaszczurka broniąc się, na miejscu zostawia swój organ, który jej potem, po pewnym czasie odrósł. Zaskroniec udaje, że jest martwy i wypuści śmierdzącą ciecz, która zniechęci napastnika. Do kategorii płazów zaliczamy **traszkę wycieczną**, **traszkę grzebieniastą**, **kumaka górskiego**, **ropuchę szarą**, **ropuchę zieloną**, **żabę śmieszczą**, **żabę wodną** i **rotokę drzewną**. Plaz ten ma wyjątkową zdolność zmieniać kolor w zależności od temperatury albo wilgotności, oświetlenia lub bólu czy głodu. Może zmieniać kolor w skali od żółtego przez brązowy, oliwowy, szary aż do czarnego.*

*Wobecnymczasie żyje w wodach Odry i Olzy 31 gatunków ryb. Do największych sukcesów wędkarskich w tutejszych wodach zaliczyć można połowy ryb drapieżnych, do których zaliczamy: **suma**, **szczupaka**, **sandacza**, **okonia** i **bolenia**. Występują tu również takie rzadkie ryby jak **różanka**, **pisikorz**, **strzelba potokowa** czy **jaź**.*

*Z pająków chronionych żyje tutaj duży paják **wymyk szarawy**. Ten paják nie tworzy pajęczyn, ale poluje przy wedrówkach na żywirnych ławicach. W meandrach żyje 62 gatunków pająków. Bardzo rzadki jest chrząszcz **zgniotek cynobrowy** i chrząszcz **pachnica dębowa**, którzy żyją w spróchniałych, starych drzewach. Do rzadkich chrabąszczů zaliczamy też **biegacze**. Lasy łęgowe i mokradła są siedliskiem 28 gatunków wažek, niektóre to rzadkie okazy. Występują tu **szablak południowy**, **gadziogłówki** itp. Żyje tu również 41 gatunków motýli dzienních, włącznie dużých i kolorowych gatunków – **paź królowej**, **pokłonník osinowiec**, **mieniák tęczowiec** i **mieniák stružník**. Lata tu również **czerwończyk nieparek**. Pojawia się tu **pawica gruszówka**. Jest to największy europejski motýl, rozpície jego skrzydełek wynosi do 15 cm.*

Protřzený meandr / Przerwany meander

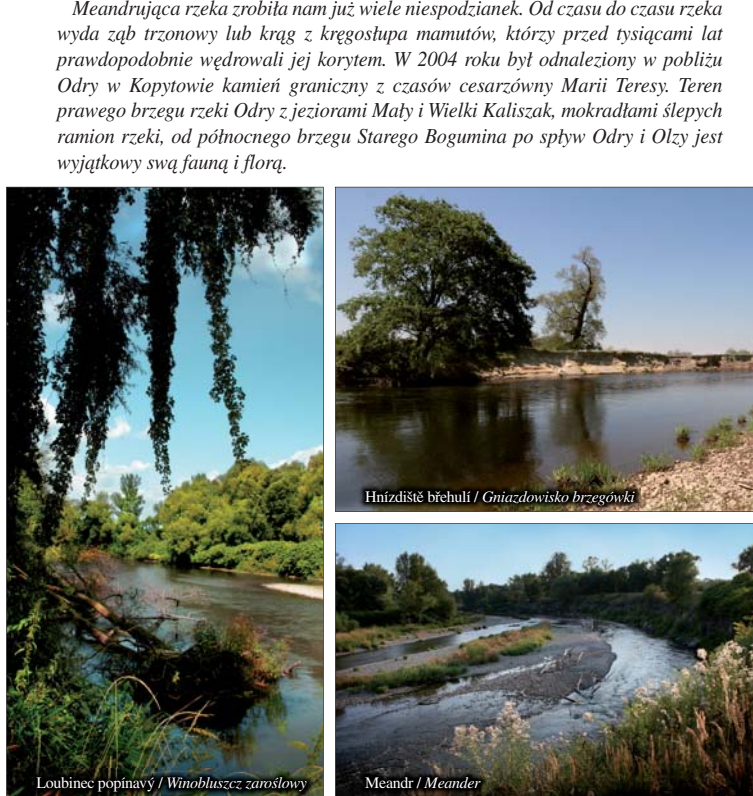
Léto v meandrech / Lato w meandrach

Mrtvé rameno Odry / Stare ramię Odry

Mrtvé rameno Odry / Stare ramię Odry

Loubinec popinavý / Winobluszcz zarostlówy

Hnízdiště břehulí / Gniazdlowisko brzegówki

Meandr / Meander

Ještěrka obecná / Jaszczurka zwinła

Ohniváček černočárny / Czerwończyk nieparek

Činnost bobra evropského / Działalności bobra europejskiego

Ledňáček říční / Zimorodek

Motýlice lesklá / Swiętozianka lśniąca

Batolec duhový / Mieniák tęczowiec

Batolec červený / Mieniák stružník

Leknín bělostný / Grzybieńe północne

Kakost lužní / Bodziśczek łąkowy

Brslen evropský / Trmielina pospolita

Cesnek medvědí / Czosnek niedźwiedzi

Flóra

Hraniční meandry Odry se nalézají v rozsáhlém rovinatém území nivy řeky Odry nad soutokem s další větší řekou – Olší. Bez zásahu člověka by byla převážná část nivy porostlá listnatými, zvláště lužními lesy, které snášejí pravidelné zaplavování. V hraničních meandrech je převažující dřevinou **vrba křehká**, **vrba bílá** a **topol černý**.

Při průzkumech pro plán péče o přírodní památku Hraniční meandry Odry provedených v roce 2004 zde bylo zaznamenáno 297 druhů rostlin. Nejedná se o konečný počet, díky častým povodním budou do prostoru meandrů pronikat stále nové druhy. Některé zde nalezenou vhodné prostředí a jejich populace se mohou dále rozvíjet, existence jiných je pouze náhodná a krátkodobá. Pro existenci cenných ekosystémů v nejnižší ležícím meandrujícím úseku Odry je ale nejdůležitější, aby nedošlo ke stavebním úpravám toku nebo zásahům do přirozeného vodního režimu a to například stavbou plavebního kanálu i mimo meandry. To je jediný způsob, jak nezmizí tato sice rozlohou malá, ale významem v mnohem unikátní lokalita z území České republiky i Polska. Ze zvláště chráněných vodních rostlin se tu vyskytuje mikro-populace **kotvice plovoucí** a **řečanky menší**, dále **leknín bělostný**. Na bahenních náplavech najdete **skřípíneček jezerní**, **šmel okoličnatý** a **tajničku rýžovitou**.

Flora

*Graniczne meandry Odry leżą na równinnej nizinie, w miejscu gdzie ujście rzeki Olzy spotyka się z korytem rzeki Odry. Bez interwencji człowieka, okolice meandrów byłyby w całości porośnięte roślinnością liściastą, typową dla lasów łęgowych i terenów zalewowych. Lasy łęgowe dobrze znoszą regularne zalewanie przy czystych powodziach. Najczęściej występują tu drzewa: **wierzba krucha**, **wierzba biała** i **topola czarna**.*

*Przy badaniach, które miały na celu ochronę obszaru granicznych meandrów Odry, wykonanych w 2004 roku, było zarejestrowano tutaj 297 gatunków roślin. Nie jest to jednak stała, ostateczna ilość. Dzięki czystemu powodziom do meandrów dostają się ciągle nowe gatunki roślin. Niektóre znajdują tu dla siebie przyjazne środowisko i mogą się dalej rozwijać. Inne rodzą się pojawiają się tu przypadkowo i na krótki czas. Dla istnienia cennych siedlisk i ekosystemów w leżącym najniżej meandrującym odcinku Odry jest najważniejsze aby nie budować i nie zmieniać naturalnego toku rzecznoego systemu. Najważniejsze aby nie doszło do ingerencji technicznej np. budowy śluz czy kanału, albo prostowania brzegów. Brak ingerencji to jedyny sposób jak zachować i ochronić ten mały powierzchnię, ale ważny i unikatowy obszar na terenie czesko-polskiego pogranicza. Wyjątkowo chronione wodne rośliny, które tu występują są **kotewka orzech wodny**, **jeziora mniejsza**, **grzybień północne**, **oczeret jeziorny**, **łączeń baldaszkowy** i **zamokrzyca rýžowa**.*

Netykavka žláznatá / Niecierpek gruczołowaty

Rosolovka mozkovitá / Trzęsak pomarańczowozółty

Silenka širolistá bílá / Bniec biały

Pupalka dvouletá / Wiesiołek dwuletni